

5. Прогноза на БНБ за основни макроикономически показатели за 2016–2018 година

Прогнозата на БНБ за основни макроикономически показатели е изготвена на базата на информация, публикувана към 15 декември 2016 г., като са използвани допускания за развитието на международната конюнктура на ЕЦБ, ЕК и МВФ към 8 декември 2016 г.

През 2016 г. се очаква глобалният икономически растеж да се забави спрямо 2015 г. поради по-нисък годишен растеж в развитите държави и запазване на реалния темп на растеж в развиващите се страни на ниво близо до това от предходната година. За периода 2017–2018 г., въз основа на прогнозите на ЕЦБ, ЕК и МВФ за развитието на световната икономика, очакваме ускоряване на икономическата активност в основните ни търговски партньори и съответно нарастване на външното търсене за български стоки и услуги.

Международните цени на основни суровини останаха по-ниски през 2016 г. в сравнение с предходната година поради високото ниво на запаси и производство. През втората половина на 2016 г. се наблюдаваше тенденция към намаляване на несъответствието между търсените и произведените количества в глобален мащаб, която се очаква да продължи и през 2017 г. и 2018 г. В резултат очакваме международните цени на основните суровини да започнат да нарастват на годишна база от 2017 г.

През 2016 г. очакваме реалният растеж в България да възлезе на 3.4% (3.6% през 2015 г.). През 2017 г. очакванията са за забавяне на растежа до 2.8%, след което предвиждаме бавно ускоряване до 2.9% през 2018 г. Основен положителен принос за растежа ще има вътрешното търсене, вследствие на което очакваме ускоряване на растежа на вноса на стоки и услуги. Въпреки нарастващия внос очакваме приносът на нетния износ да бъде почти неутрален средно за прогнозния хоризонт. Оценяваме рисковете пред прогнозата за икономическата активност през 2016 г. като балансирани. За 2017–2018 г. оценката е, че има рискове растежът да бъде по-нисък от прогнозирания. Несигурността в перспективите за развитието на международната конюнктура остава висока и би повлияла негативно както на външното търсене на български стоки и услуги, така и на инвестиционната активност в страната. Реализирането на по-ниски от очакваните частни инвестиции в България би повлияло ограничаващо на потреблението и доверието на домакинствата, а по-слабо усвояване на средства от ЕС е предпоставка за по-ниски правителствени инвестиции.

През 2016 г. инфлацията в България остана отрицателна. Понижението на международните цени на суровия петрол и на основните суровини допринесе за понижението на цените на вносните стоки, което бе пренесено върху крайните потребителски цени в страната. В същата посока действаха и специфични фактори, свързани с поевтиняването на някои услуги, както и продължаващото понижаване на цените на стоките за дълготрайна употреба. През 2017–2018 г. очакваме инфлацията да бъде ниска и да следва тенденция към плавно нарастване в съответствие с допусканията за възходяща динамика на международните цени. Административно определяните цени ще имат нисък положителен принос за общата инфлация поради предвижданото увеличение на акциза върху тютюневите изделия. Рисковете пред прогнозата за инфлацията се оценяват като балансирани. Повишаването на международните цени на петрола и основни суровини с по-бързи темпове от очакваното и произтичащите от това възможни увеличения в някои административно определяни цени са предпоставка да се наблюдава по-висока от прогнозираната инфлация. Запазването обаче на дефлационния тренд при някои услуги и стоките за дълготрайна употреба е предпоставка за реализиране на по-ниска от прогнозираната инфлация.

Прогноза

Очакваме глобалният икономически растеж през 2016 г. да остане по-нисък от този през 2015 г. поради по-бавния растеж през първите три тримесечия на годината. Основен фактор за това е по-слабият растеж в развитите държави, където въпреки положителните сигнали за икономическата активност през третото тримесечие на 2016 г. той остава по-нисък спрямо предходната година. Същевременно растежът в развиващите се държави за 2016 г. ще се запази на нивото от 2015 г. За 2017 г. и 2018 г. прогнозите на ЕЦБ, ЕК и МВФ предвиждат глобалният икономически растеж да се

ускори спрямо 2016 г. с възстановяването на икономическата активност в развиващите се държави, както и с плавното нарастване на БВП в САЩ и еврозоната. Очакваното ускоряване на глобалната икономическа активност ще допринесе за повишаване на външното търсене и на български стоки и услуги през 2017 г. и 2018 г.

Въпреки че през 2016 г. цените на енергийните и неенергийните продукти бяха под нивата си от 2015 г., през втората половина на годината на международните пазари се наблюдаваше намаляване на несъответствието между търсените и произведените количества, което доведе в края на 2016 г. до покачване на годишна база на цените на енергийните и на голяма част от неенергийните продукти. Основните фактори, които допринесоха за повишаване на цените на енергийните продукти през втората половина на 2016 г., бяха договорените през септември, ноември и декември 2016 г. параметри по планираното за началото на 2017 г. ограничаване на добива на петрол в страните от ОПЕК и други големи производители, като Русия, както и намаляващият добив в САЩ. При неенергийните продукти растеж на цените на годишна база в края на 2016 г. се наблюдаваше главно при металите, които бяха повлияни от предприетите държавни инвестиционни разходи в Китай, най-големия потребител на метали в световен план. Очакваме формиращите се тенденции към намаляване на свръхпредлагането на международните стокови пазари, както и покачването на цените на енергийните продукти поради изпълнението на декемврийското споразумение за ограничаване на добива на петрол между държавите от ОПЕК и други основни страни производителки, да доведат до нарастване на годишна база на международните цени на стоки за периода 2017–2018 г.

През 2016 г. икономическият растеж в България се очаква да бъде близък до отчетения през 2015 г. Предвиждаме основен принос за растежа да имат нетният износ и частното потребление и в по-ниска степен изменението на запасите. Приносът на правителственото потребление се очаква да бъде неутрален за растежа на БВП. Влияние за малко по-ниския растеж през годината спрямо 2015 г. оказва понижението на правителствените инвестиции вследствие на забавяне в стартирането на инвестиционни проекти, финансирани със средства по фондове на ЕС за програмния период 2014–2020 г.

Очакваме растежът през 2017 г. да се забави до 2.8% и да се ускори слабо през 2018 г. до 2.9%, като се предвижда вътрешното търсене да определя в по-голяма степен динамиката на икономическата активност през двете години. Частното потребление ще бъде основен фактор за растежа, като постепенно ще ускорява нарастването си спрямо 2016 г. под влияние на продължаващото повишаване на реалния разполагаем доход и подобрението на ситуацията на пазара на труда. Частните инвестиции също ще имат положителен принос за растежа, стимулирани от нарастване на търсенето на стоки и услуги. Очаква се печалбите на предприятията да нарастват, което в условията на ниски лихвени проценти може да засили и търсенето на кредитен ресурс от страна на фирмите. Според плановете на правителството, представени в актуализираната средносрочна бюджетна прогноза на МФ, публикувана през октомври 2016 г., усвояването на средства от фондовете на ЕС ще се повиши, вследствие на което правителствените инвестиции ще нараснат през 2017 г. и ще се задържат на сходно ниво и през 2018 г. При така описаната динамика на частните и правителствените инвестиции се очаква ускоряване на растежа на брутното образуване на основен капитал в реално изражение през 2017 г. и само слабо забавяне през 2018 г. Положителният принос за растежа на компонентите на вътрешното търсене се очаква частично да бъде компенсирани от съответното ускоряване на вноса на стоки и услуги. При прогнозата се прави техническо допускане, че изменението на запасите ще има неутрален ефект върху растежа, което за 2017 г. се превръща в специфичен фактор, допринасящ за забавяне на растежа на реалния БВП спрямо наблюдавания през 2016 г.

През 2017 г. очакваме реалният износ на стоки и услуги да забави темпа си на растеж в сравнение с високата реализация през 2016 г. Това ще се дължи главно на забавяне в растежа на реалния износ на услуги в резултат от отслабване на наблюдаваните през 2016 г. положителни ефекти, свързани с възстановяването на икономическата активност във важни за туризма ни страни, както и с повишаване на несигурността в държави, които са конкуренти на България в областта на туризма. През 2018 г. очакваме реалният износ на стоки и услуги да се ускори спрямо 2017 г. в съответствие

с динамиката на външното търсене. Същевременно вносът на стоки и услуги ще ускори темпа си на реален растеж през 2017 г. в съответствие с ускоряването на вътрешното търсене и ще забави слабо растежа си през 2018 г. под влияние на запазването на нивата на правителствените инвестиции. В резултат през 2017 г. и през 2018 г. прогнозираме по-слаб принос на нетния износ за растежа на БВП в сравнение с 2016 г., но средно за двете години приносът на нетния износ за растежа ще бъде неутрален.

При реализиране на прогнозата ни за благоприятни условия на търговия за България (измерващи изменението на цените на износа на стоки спрямо цените на вноса на стоки) и по-висок темп на растеж на реалния износ на стоки спрямо този на вноса на стоки, очакваме търговският дефицит по текущата сметка на платежния баланс да продължи да се свива като процент от БВП през 2016–2018 г. спрямо нивото си от 2015 г. По салдото на търговията с услуги през 2016 г. очакваме по-голям излишък като процент от БВП спрямо 2015 г. поради по-високите приходи от туризъм, свързани с възстановяването на икономическата активност във важни за туризма ни страни, както и поради нарасналата несигурност в държави – конкуренти на България в сектора на туризма, като Турция. През 2017–2018 г. очакваме излишъкът по салдото на търговията с услуги като процент от БВП да се стабилизира, като положителните ефекти върху износа на услуги от 2016 г. ще отслабнат, докато вносът на услуги ще нараства плавно под влияние на подобряващите се икономическа активност, заетост и доходи в страната. Повишаването на икономическата активност в България се очаква да допринесе за нарастване на печалбите на фирмите, което плавно да увеличи нивото на изплащаните към нерезиденти дивиденди и съответно да доведе до нарастване на дефицита по сметка „първичен доход“ на платежния баланс към края на прогнозния хоризонт. През 2016 г. очакваме нетните трансфери по текущата сметка на платежния баланс да се понижат като процент от БВП спрямо регистрираното през 2015 г. и да останат на сходно ниво през 2017–2018 г., като динамиката им отразява плановете на правителството за по-добро усвояване на средства от фондовете на ЕС съгласно актуализираната средносрочна бюджетна прогноза на МФ, публикувана през октомври 2016 г. В резултат от динамиката на компонентите салдото по текущата сметка на платежния баланс за периода 2016–2018 г. ще остане положително, като към края на прогнозния хоризонт постепенно ще се свива като процент от БВП.

Очакваме растежът на заетостта да бъде по-висок за 2016 г. спрямо 2015 г. и да достигне 0.5%. Положителните тенденции на пазара на труда ще се запазят, но въпреки това се предвижда фирмите да продължат предпазливата си политика при откриване на нови работни места, оптимизирайки разходите си за труд. През 2017 г. и 2018 г. очакваме заетостта да продължи да нараства с темп, сходен с този от 2016 г. Съответно през 2016–2018 г. равнището на безработица ще продължи да се понижава. При очакваното слабо нарастване на заетостта производителността на труда ще следва главно динамиката на реалния БВП. Очакваме темпът на растеж на реалната компенсация на един нает постепенно да се доближава до този на производителността на труда, в резултат на което номиналните разходи за труд на единица продукция да нарастват с темпове под 2% през прогнозния хоризонт.

Формиралата се през втората половина на 2016 г. тенденция към нарастване на международните цени на петрола и храните ще бъде основен фактор за преустановяване на понижението на индекса на потребителските цени, като в края на 2017 г. и 2018 г. очакваме годишната инфлация да възлезе съответно на 1.2% и 1.4%. За тази тенденция ще допринесе също поскъпването на стоките и услугите с административно определяни цени вследствие на предвижданото увеличение на минималния размер на акциза върху тютюневите изделия от началото на 2017 г. и 2018 г. Очакваме базисната инфлация да преустанови дефлационния си тренд през втората половина на 2017 г. В допълнение към това инфлацията при общественото хранене и транспортните услуги, която се влияе косвено от вътрешните цени на храните и горивата, се предвижда да следва очакваната възходяща динамика на международните цени.

В периода 2017–2018 г. очакваме привлечените средства от неправителствения сектор в банковата система да продължат да нарастват, макар и с по-ниски темпове в сравнение със средните за 2016 г. Тази динамика ще се обуславя от прогнозираното ускоряване на частното потребление и съответно слабо понижение на нормата на спестяване, както и от очакванията за сравнително високо търсене на пари в обращение. За предвижданите тенденции по отношение на привлечения в банковата система ресурс от фирмите и домакинствата ще допринесе и очакваното запазване на лихвените проценти по депозитите на достигнатите ниски равнища. Възстановяването на частното потребление и инвестициите в условията на сравнително ниски нива на лихвите по кредитите ще бъде фактор, стимулиращ търсенето на кредити от неправителствения сектор. Продължаващото подобряване на икономическата активност се очаква да бъде предпоставка и за повишаване на склонността на банките за поемане на риск при кредитирането. Очакванията за плавно ускоряване на растежа на кредита съответстват и на допускането за запазване на положителните тенденции, наблюдавани от второто тримесечие на 2016 г. при новоотпуснатите кредити за частния сектор.

Ревизии в данните за БВП, публикувани през октомври 2016 г.

В съответствие с календара на НСИ за разпространение на резултатите от статистическите изследвания в периода 11–13 октомври 2016 г. в сайта на НСИ бяха публикувани не само окончателните данни за БВП за 2015 г., но и ревизирани годишни и тримесечни данни за БВП по производствения метод, метода на доходите и метода за крайно използване за периода от 2000 г. до второто тримесечие на 2016 г. включително. Ревизиите в данните от националните сметки се дължат както на промени в използваните от НСИ методи и източници на данни, така и на рутинни процедури⁸⁷. Ревизиите засегнаха предимно годишния темп на изменение на реалния БВП за периода от 2000 г. до второто тримесечие на 2016 г., докато ревизиите в дефлатора на БВП са концентрирани главно в 2011 г. и в 2015 г.

Вследствие на ревизиите кумулативният растеж на реалния БВП за периода 2000–2015 г. възлезе на 69.1% при 66.5% преди ревизиите, в т.ч. за периода 2000–2008 г. растежът е понижен до 60.3% от 61.1%, спадът през 2009 г. спрямо 2008 г. е по-малък и възлиза на -3.6% в сравнение с -4.2%, а за периода 2009–2015 г. растежът е повишен до 9.4% от 7.9%. Най-съществено са променени данните за 2015 г., за която ревизиите се дължат и на включване на допълнително постъпили отчетни данни за годината. Номиналният БВП за 2015 г. е повишен с 2.2 млрд. лв. и възлиза на 88.6 млрд. лв., а реалният годишен растеж е повишен с 0.6 процентни пункта до 3.6%. Наблюдава се и съществена промяна в структурата на БВП по компоненти на крайното използване. По данни, публикувани преди ревизиите от октомври 2016 г., с основен принос за растежа през 2015 г. бе нетният износ, а след ревизиите данните посочват, че растежът се дължи предимно на частното потребление. За първото полугодие на 2016 г. годишният растеж на реалния БВП е повишен с 0.6 процентни пункта до 3.5%, като по компоненти на БВП вследствие на ревизиите приносят на частното потребление за растежа се понижи за същия период в сравнение с данните преди ревизиите, като това се компенсира от повишен принос на нетния износ, което се дължи частично и на базов ефект.

Направените от НСИ ревизии доведоха до значителни промени в историческите данни, на базата на които БНБ изготвя своята макроикономическа прогноза, вследствие на което вече няма съпоставимост между текущата макроикономическа прогноза, изготвена на база на ревизираните данни, и прогнозата, публикувана в „Икономически преглед“, 2016, № 2, и по тази причина не се представя сравнение с предходната прогноза.

⁸⁷ Ревизиите в данните се дължат главно на: преразглеждане на метода за постоянна инвентаризация за изчисляване на потреблението на основен капитал на незапазарните единици; прекласифициране на Фонда за гарантиране на влоговете на банките в сектор „държавно управление“; внедряване на ревизиите в платежния баланс, въведени от БНБ през март 2016 г.; рутинни процедури, свързани с допълнително постъпилите данни в рамките на изчерпателната годишна статистическа отчетност; балансиране на таблиците „ресурс – използване“; прекласифициране на единици по искане на ЕК.

**Ревизии в данните за растежа на реалния БВП и по компоненти
(13 октомври 2016 г. спрямо 2 септември 2016 г.)**

	Данни към 13 октомври 2016 г.			Данни към 2 септември 2016 г.			Ревизия (процентни пунктове)		
	2014 г.	2015 г.	2016 г. (януари-юни)	2014 г.	2015 г.	2016 г. (януари-юни)	2014 г.	2015 г.	2016 г. (януари-юни)
<i>Годишен темп на изменение (%)</i>									
БВП по постоянни цени	1.3	3.6	3.5	1.5	3.0	3.0	-0.2	0.6	0.6
Частно потребление	2.7	4.5	1.8	2.7	0.8	2.4	0.0	3.7	-0.5
Правителствено потребление	0.1	1.4	-3.4	0.1	0.3	-3.3	0.1	1.1	0.0
Брутно образуване на основен капитал	3.4	2.7	0.4	3.4	2.5	0.4	0.0	0.2	0.0
Износ на стоки и услуги	3.1	5.7	3.9	-0.1	7.6	4.4	3.2	-1.9	-0.5
Внос на стоки и услуги	5.2	5.4	1.9	1.5	4.4	3.5	3.6	1.0	-1.6
<i>Принос за растежа (процентни пунктове)</i>									
Частно потребление	1.7	2.8	1.2	1.7	0.5	1.5	0.0	2.3	-0.3
Правителствено потребление	0.0	0.2	-0.6	0.0	0.0	-0.6	0.0	0.2	-0.1
Брутно образуване на основен капитал	0.7	0.6	0.1	0.7	0.5	0.1	0.0	0.0	0.0
Нетен износ	-1.3	0.1	1.5	-1.1	2.1	0.6	-0.2	-1.9	0.9

Източници: НСИ, изчисления на БНБ.

Рискове пред реализирането на прогнозата

Несигурността за реализиране на прогнозата се представя чрез оценка на рисковете. Рисковете по отношение реализирането на прогнозата за икономическия растеж са балансирани за 2016 г. За периода 2017–2018 г. обаче рисковете са за реализиране на по-слаб растеж от прогнозирания. Все още сравнително ниските цени на петрола, ниските цени на ресурса за финансиране и текущо наблюдаваните положителни нагласи в страната продължават да бъдат предпоставки за реализиране на по-високо потребление и инвестиции спрямо прогнозираните. Но негативните рискове пред външната и вътрешната среда са съществени и могат да създадат условия за реализиране на по-нисък от очаквания растеж на реалния БВП. Тези рискове произтичат от повишената несигурност около преговорите за излизането на Обединеното кралство от ЕС, от несигурността за бъдещата парична и фискална политика в САЩ, предстоящите избори в някои страни, които са основни търговски партньори на България (Германия, Франция и Нидерландия), политическата нестабилност в Италия и влошаването на икономическата среда в Турция. Несигурност създават и предстоящите избори в България. Тези фактори биха могли да окажат негативно влияние както върху външното търсене на български стоки и услуги, така и върху инвестиционната активност в страната. Реализирането на по-малки от очакваните инвестиции в частния сектор от своя страна може да повлияе ограничаващо на потреблението на домакинствата по линия на разполагаемия им доход и на потребителското доверие. Съществуват рискове от реализиране на по-ниски правителствени инвестиции през 2017 г. предвид по-слабата реализация на разходите по програми на ЕС през 2016 г. спрямо разчетите от актуализираната средносрочна бюджетна прогноза от октомври 2016 г. В случай на по-благоприятно от очакваното развитие във външната и вътрешната среда икономическата активност в страната би могла да бъде по-висока в сравнение с базисния сценарий.

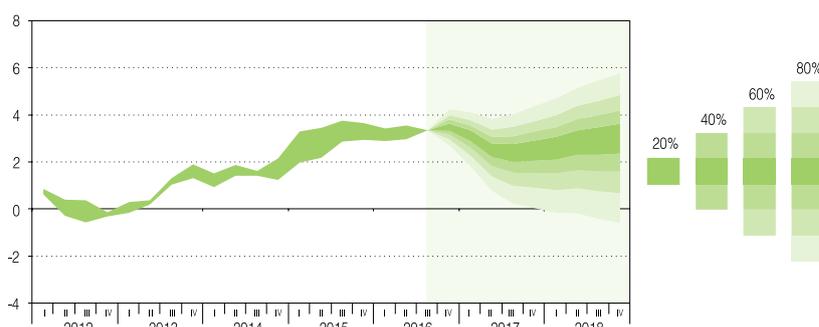
Несигурността по отношение на прогнозата за даден показател може да бъде илюстрирана графично с помощта на т.нар. ветрилообразна графика⁸⁸. Лентите на графиката, отбелязани с даден цвят, задават интервал, в който с определена вероятност се очаква да попадне реализацията на прогнозираната величина (виж бележката към графиката за растежа на БВП за повече подробности). Всеки такъв интервал се разширява с увеличаване на прогнозния хоризонт, което отразява нарастващата несигурност по отношение на по-далечното бъдеще. Ветрилообразната графика за

⁸⁸ Използването на ветрилообразните графики е разгледано в по-голяма степен на детайлност в карето „Измерване и представяне на несигурността при прогнозиране на икономическите показатели“, *Икономически преглед*, 2012, № 1.

годишния растеж на БВП показва например, че е малко вероятно през 2017 г. да се реализира растеж на реалния БВП, надхвърлящ 4%, докато 60% е вероятността годишният растеж на БВП да бъде в интервала 1.4–3.6% за тази година.

Рисковете пред прогнозата за инфлацията се оценяват като балансиранни. Основните рискове произтичат от динамиката на международните цени на суровия петрол и храните и възникването на вторични ефекти върху други групи стоки и услуги. Съществуват рискове от реализиране на по-висока от прогнозираната инфлация, в случай че международните цени на петрола нараснат повече от очакваното под влияние на предприятиите от ОПЕК и други основни страни – производителки на петрол, мерки за ограничаване на добиваните количества или бъдат предприети административни повишения на цените на някои услуги, които се влияят косвено от цените на петрола (топлоенергия и газоснабдяване). Запазването на дефлационния тренд при цените на някои услуги и при стоките за дълготрайна употреба е предпоставка за реализиране на по-ниска от прогнозираната инфлация. Силната ценова конкуренция в телекомуникационния сектор, предвижданото от ЕК премахване на таксите за роуминг от 15 юни 2017 г. и утвърдените в края на 2016 г. от Комисията за регулиране на съобщенията по-ниски цени на терминиране (цени на разговори между мрежите на отделните оператори) са предпоставка за реализирането на по-ниска от очакваното базисна инфлация през прогнозния хоризонт. Добрата реколта при зърнените култури през 2016 г. в България и в основни страни – производителки в региона, ще бъде предпоставка през 2017 г. да се наблюдава по-ниска от предвижданото инфлация при групата на храните спрямо базисния сценарий. Балансът на рисковете по отношение на инфлацията е илюстриран графично на ветрилообразната графика по-горе. През следващите две години предвиждаме плавно повишаване на инфлацията спрямо текущите нива в границите между -0.2% и 2.7% в края на 2017 г., докато 60% е вероятността инфлацията да бъде между -0.9% и 3.5% в края на 2018 г.

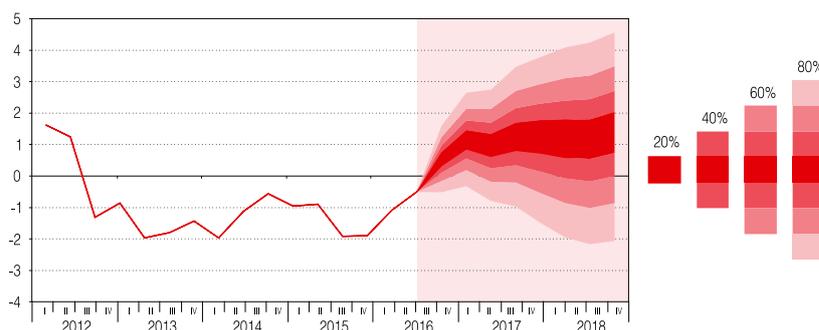
Ветрилообразна графика за очаквания годишен темп на изменение на реалния БВП

Забележка: Ветрилообразната графика представя експертните възгледи на изготвилите прогнозата за несигурността по отношение на прогнозираната величина на база вероятностно разпределение. В отчетния период са показани ревизиите на оценките за растежа на БВП. Средната лента на графиката, отбелязана с най-тъмен цвят, включва централната прогноза, а според построеното вероятностно разпределение вероятността действителната величина да попадне в тази лента е 20% за всяко от тримесечията. Ако към средната лента се прибавят съседните ленти от двете ѝ страни (в еднакъв по-светъл цвят), то общо се покриват 40% от вероятностната маса. Така с добавянето на всяка двойка ленти в еднакъв цвят вероятността стойността да попадне там се увеличава с по 20 процентни пункта, докато се стигне до 80%. Вероятността реализираната стойност да не попадне в оцветената част от графиката според избраното разпределение е 20%.

Източник: БНБ.

Ветрилообразна графика за очаквания годишен темп на изменение на инфлацията в края на периода

Забележка: Ветрилообразната графика представя експертните възгледи на изготвилите прогнозата за несигурността по отношение на прогнозираната величина на база вероятностно разпределение. Средната лента на графиката, отбелязана с най-тъмен цвят, включва централната прогноза, а според построеното вероятностно разпределение вероятността действителната величина да попадне в тази лента е 20% за всяко от тримесечията. Ако към средната лента се прибавят съседните ленти от двете ѝ страни (в еднакъв по-светъл цвят), то общо се покриват 40% от вероятностната маса. Така с добавянето на всяка двойка ленти в еднакъв цвят вероятността стойността да попадне там се увеличава с по 20 процентни пункта, докато се стигне до 80%. Вероятността реализираната стойност да не попадне в оцветената част от графиката според избраното разпределение е 20%.

Източник: БНБ.

Основният източник на несигурност пред прогнозата за платежния баланс остава външната среда и по-специално икономическата активност в основните ни търговски партньори. При по-слаб от прогнозирания растеж на външното търсене за български стоки и услуги може да се очаква по-висок дефицит по търговския баланс и по-нисък излишък по баланса на търговията с услуги, което ще се отрази в по-нисък излишък по текущата сметка.

Рисковете пред прогнозата за паричния сектор са свързани с по-бавно от очакваното възстановяване на частното потребление и инвестиции, което би намерило отражение в по-бавен от прогнозирания растеж на кредита за неправителствения сектор.

Прогноза за основните макроикономически показатели за периода 2016–2018 г.

(%)

	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
Годишен темп на изменение					
БВП по постоянни цени	1.3	3.6	3.4	2.8	2.9
Частно потребление	2.7	4.5	2.1	2.5	2.6
Правителствено потребление	0.1	1.4	0.3	1.7	1.7
Брутно образуване на основен капитал	3.4	2.7	-1.5	5.6	4.1
Износ на стоки и услуги	3.1	5.7	5.7	4.7	5.0
Внос на стоки и услуги	5.2	5.4	3.2	5.0	4.7
ХИПЦ в края на периода*					
Базисна инфлация	-2.0	-0.9	-0.5	1.2	1.4
Енергийни продукти	-1.6	-0.3	-2.1	0.3	1.1
Храни	-13.9	-10.5	-0.2	8.1	4.3
Стоки и услуги с административно определяни цени и тютюневи изделия	-0.7	0.9	0.9	1.6	1.7
Стоки и услуги с административно определяни цени и тютюневи изделия	1.2	-0.7	1.4	1.1	0.9
Заетост					
Разходи за труд на единица продукция	0.4	0.4	0.5	0.5	0.6
Производителност на труда	4.6	2.3	0.5	1.7	1.8
Производителност на труда	1.0	3.3	2.9	2.3	2.3
Равнище на безработица (дял от работната сила)	11.4	9.1	7.6	7.1	7.1
Вземания от неправителствения сектор*					
Вземания от предприятия**	-7.7	-1.6	1.8	3.0	3.6
Вземания от домакинствата	-12.0	-1.6	0.6	2.9	3.7
Вземания от домакинствата	-1.6	-1.3	2.0	3.0	3.5
Депозити на неправителствения сектор*	1.5	10.6	7.0	6.4	7.0
Съотношение към БВП					
Текуща сметка на платежния баланс	0.1	0.4	2.8	1.6	1.6
Търговски баланс	-6.5	-5.8	-4.2	-4.4	-4.3
Услуги, нето	5.9	6.8	7.2	7.2	7.3
Първичен доход, нето	-3.1	-4.3	-3.3	-4.3	-4.5
Вторичен доход, нето	3.8	3.6	3.1	3.1	3.0
Годишен темп на изменение					
Външни допускания					
Външно търсене	3.7	1.7	2.9	3.4	3.6
Средногодишна цена на петрол тип „Брент“ (в долари)*	-9.1	-47.1	-15.9	18.7	8.4
Средногодишна цена на неенергийни продукти (в долари)*	-3.3	-16.5	-3.9	4.3	2.5
Цена на петрол тип „Брент“ в края на периода (в долари)*	-30.5	-42.9	15.3	9.6	7.0
Цена на неенергийни продукти в края на периода (в долари)*	-5.2	-18.9	7.3	4.0	2.3

* Данните за 2016 г. са отчетни.

** Данните се отнасят за нефинансовите предприятия.

Източник: БНБ.